

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 26851/2023
03.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Тијана Николић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Добривоје Бобан Главонић, адвокат из ..., ради утврђења својине и исплате, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4744/22 од 07.06.2023. године, у седници већа одржаној 03.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4744/22 од 07.06.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1911/16 од 01.06.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се утврди да је, на основу свог доприноса у увећању посебне имовине туженог, власник удела од укупно 13,53% у Привредном друштву издавачкографичко производно трговинско и услужно предузеће „Графопромет“ д.о.о. Београд, што би тужени био дужан да призна и трпи упис права својине тужиле у одговарајућим регистрима. Ставом другим изреке, одбијен је евентуални тужбени захтев којим је тужилца тражила да се обавезе тужени да јој плати износ од 11.122.845,84 динара са законском затезном каматом од 07.10.2016. године, као дана подношења тужбе, па до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 368.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4744/22 од 07.06.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 1911/16 од 01.06.2022. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), Врховни суд је нашао да ревизија тужиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновано се ревизијом указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП у поступку пред другостепеним судом, будући да је другостепени суд правилно и потпуно применио све одредбе процесног закона, које су биле од утицаја на доношење законите и правилне пресуде. Другостепени суд је оценио битне жалбене наводе и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности, сагласно члану 396. став 1. ЗПП. Због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, ревизија се не може изјавити у смислу члана 407. став 1. истог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, брак парничних странака који је закључен 24.10.1992. године, разведен је правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П2 1260/16 Од 21.07.2016. године. Пре заснивања брачне заједнице, тужени је заједно са мајком и сестром, у априлу 1990. године, основао Привредно друштво „Графомаркет“ д.о.о. Београду, у које је унет оснивачки капитал оснивача (туженог, његове мајке и сестре), а током пословања 1996. године је дошло до повећања капитала означеног привредног друштва. Тужиља је 1991. и 1992. године радила у том привредном друштву на радном месту ..., где је и данас запослена, добија плату, али не одлази на посао. За време трајања брачне заједнице водила је бригу и старала се о деци.

Тужиља тражи утврђење права својине на 13,53% удела у Привредном друштву „Графомаркет“ д.о.о. Београд, јер сматра да је то њен допринос увећању посебне имовине туженог. Тужиља евентуалним тужбеним захтевом тражи да се тужени обавезе да јој плати новчани износ од 11.122.845,84 динара, на име повећања имовине привредног друштва у периоду од 1994. године до 1998. године, као посебне имовине туженог, а сразмерно свом доприносу.

Оценом налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке, судови су утврдили да је основни капитал привредног друштва формиран од ствари, односно машина (неновачани улози) и то уносом капитала приликом оснивања друштва и уносом ствари путем докапитализације, која је спроведена 1996. године, с тим што је ова докапитализација извршена из добити привредног друштва остварене у ранијим периодима. Такође, повећање имовине друштва је настало из остварене добити привредног друштва у целом посматраном периоду од 1994. године до 1998. године. Из налаза вештака економско-финансијске струке утврђено је да се имовина привредног друштва 1996. године повећала за 345.200,00 динара, а 1998. године за 182.942 USD, све искључиво из добити Привредног друштва „Графомаркет“ д.о.о. Београд и на основу тог налаза је тужиља поставила свој облигационоправни захтев.

По оцени Врховног суда, правилно је у побијаним нижестепеним пресудама примењено материјално право из чл. 168. и 171. Породичног закона када је главни

тужбени захтев одбијен као неоснован. Тужиља нема могућност да истиче стварноправни захтев у односу на имовину привредног друштва, јер имовина привредног друштва није у режиму заједничке имовине супружника и одвојена је од посебне имовине туженог, као оснивача привредног друштва, које је основано пре заснивања брачне заједнице парничних странака. Такође, није било места примени одредби члана 170. став 2. Породичног закона, на коме тужиља заснива свој тужбени захтев. Том одредбом је прописано да ако је током трајања заједнице живота у браку дошло до знатног увећања вредности посебне имовине једног супружника, други супружник има право на удео у имовини сразмерно свом доприносу. Тужиља не може да тражи удео на повећаној вредности посебне имовине туженог сразмерно свом доприносу, а због повећања основног капитала привредног друштва 1996. и 1998. године. Наиме, брачни друг који није означен у оснивачком уговору или учесник одлуке о оснивању, што тужиља није, није могао да стекне власничка ни управљачка права према привредном друштву, па самим тим ни стварно право на увећаној вредности имовине привредног друштва. Такође, приход од расподеле добити привредног друштва је резултат уложеног капитала и стога представља посебну имовину туженог као оснивача, која је увећана из добити привредног друштва, односно није резултат заједничког рада супружника. Тужиља је могла да истакне облигационоправни захтев, што је и учинила, али како током поступка није доказала да је у привредно друштво унела имовину стечену заједно са туженим током брака ни своју посебну имовину, већ је до повећања вредности имовине привредног друштва дошло искључиво из добити друштва, правилно је одбијен евентуални захтев тужиље за исплату. Због тога су неосновани наводи ревизије тужиље о погрешној примени материјалног права.

Ревизијом се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања и оцена изведених доказа, што применом члана 407. став 2. ЗПП, није дозвољен ревизијски разлог. Тужиљи је пружена адекватна судска заштита, јер је супротно ревизијским наводима, суд у овој парници одлучивао у границама постављеног тужбеног захтева (главног и евентуалног), у складу са доказним активностима тужиље, које су биле усмерене на доказивању њеног удела у повећању основног капитала привредног друштва чији је оснивач тужени (који у току поступка није доказала). Предмет оцене и одлучивања није могло бити право по основу увећања вредности других ствари из режима посебне имовине туженог, јер тужиља у овој парници није поставила такав захтев.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић